

Het bed als centrum van de wereld

De Rotterdamse Operadagen grossieren in grensverleggend muziektheater en gingen dit keer over gelijkheid, een streven van Lampedusa tot in de slaapkamer.

Door: Persis Bekkering 25 mei 2015, 21:53

Viereneenhalf uur rake grappen en grollen, volks en gelaagd tegelijk, dat kunnen alleen de Belgen.

In het midden van een stijlvolle hotelkamer staat een luxe, met satijnen lakens bekleed bed. Er wordt in geslapen, gezongen, gegeten, gedanst, ruziegemaakt. Zelfs onder het bed is een scène. Het bed als centrum van de wereld.

© Simon Hallstrom

De voorstelling heet King Size, naar het formaat van het ledikant, en de koningszoon- en dochter die het bevolken. De veelgevraagde regisseur Christof Marthaler maakte met het Zwitserse Theater Basel een absurdistische voorstelling, noem het een opera, waarin vier spelers zich onthecht door de kamer bewegen. Het enige wat ze kunnen is zingen. De playlist toont een onconventionele mix van John Dowland (Come, heavy sleep) en Schumann tot The Jackson 5 en musical.

Het is bevreemdend: door de nostalgische liedjes en harmonische samenzang (zonder operamaniërisme) horen je oren iets warmes en intiems, maar de personages hebben nauwelijks contact, ze ontwijken elkaars blik. Tel dat op bij de korte monologen van de oudere vrouw Alma Lieber-Abend (Nikola Weisse): 'Sommige muziekstandaards hebben nog nooit noten gezien.' En de som is een verpletterende droefheid.

Wanneer ze na een lied alle vier een andere kant op buigen (het publiek zit maar aan één zijde van het toneel), krijg je het idee dat ze geen idee hebben waar ze zich bevinden. Zie hier de menselijke conditie. Onder alle schlagergezelligheid en slapstick zit een Beckettiaans drama.

Ook de rijkste 1 procent heeft soms last van ongelijkheid.

King Size is de openingsvoorstelling van Operadagen Rotterdam, grensverleggend festival voor muziektheater (opera is een te nauwe omschrijving), nog de hele week te bezoeken. Het thema van de tiende editie is 'gelijkheid'. De politieke dimensie van dat grote thema komt later aan bod, zoals in de 'circusopera' Daral Shaga over vluchtelingen op Lampedusa, maar de eerste drie dagen is gelijkheid een streven in de slaapkamer, met een 'trilogie van het echtelijk bed'.

Na King Size volgt Figaro van het Vlaamse gezelschap Comp.Marius, midden op het Schouwburgplein. Ook hier maskeert en decoreert absurdistische humor de menselijke verwarring. Figaro is een duizelingwekkend snelle double bill van twee komedies van de 18de-eeuwse toneelschrijver Beaumarchais, De barbier van Sevilla en De bruiloft van Figaro, die we vooral kennen van de beroemde operabewerkingen. Viereneenhalf uur rake grappen en grollen, volks en gelaagd tegelijk, dat kunnen alleen de Belgen.

Waar in King Size het bed mensen in hun miserie verbindt, is de sponde in Figaro de inzet van markt en strijd. In De Barbier strijden twee mannen om de hand van de mooie Rosine (Clara Cleymans). Graaf Almaviva (Koen Van Impe) vermomt zich als arme kunstenaar, omdat hij Rosine wil veroveren op karakter, niet omdat hij een kasteel heeft. Ook de rijkste 1 procent heeft soms last van ongelijkheid.

In het tweede deel zijn de graaf en Rosine getrouwd. Kamerheer Figaro (Waas Gramser), meester van de intrige, spint zo veel bedrog dat hij niet meer weet wie hij is. Het spel-in-spel krijgt onnavolgbaar veel dimensies, zodat acteurs en publiek

uiteindelijk samenvallen. Als tijdens een huwelijksscène een voorbijganger nietsvermoedend het toneel opwandelt om een foto met zijn telefoon te maken, wordt hij door de spelers onthaald als bruiloftsfotograaf. Gelijkheid gedijt bij chaos.

Dat blijkt ook uit de happening *In bed with Mozart*. In vier dagen tijd maakten Wunderbaum, Ro Theater en Productiehuis Rotterdam met het Belgische barokorkest B'Rock een voorstelling over overspel, op de muziek van Mozarts overspelopera's en tekst van schrijfster Annelies Verbeke. Het is een humoristische maar ook wat flauwe voorstelling geworden, waarin stelletjes discussiëren over de grenzen van ruimdenkendheid. Gelukkig is er veel te genieten dankzij B'Rocks fijnmazige en transparante spel, en de diamantachtige stem van sopraan Sophie Karthäuser.

Met een mooi slotbeeld: Mozart in een wolk van honderden witte kussens. De spelers duiken erin en in de chaos die ontstaat, vinden ze de seksuele openheid die ze eerder bevochten.

[Operadagen Rotterdam](#), bezocht 22-24/5, nog t/m 31/5.

<http://www.volkskrant.nl/theater/het-bed-als-centrum-van-de-wereld~a4039810/>